

Belvízhelyzet Szentes város területén 2015. január 26-án.

A belvízzel elöntött területek Szentes város bel- és külterületén:

- Nagyvölgy csatorna melléke a Vörösmarty utcától északra a vasút és a beépített terület között. Kisebb kiöntésekkel a Korsós és a Sopron sor mentén.

- Az északi vasúti elágazás köze és nyugati és keleti oldala. Legmélyebb terület az ún. Lázi tanya.

- A Mágocsi út észak-keleti és dél-nyugati oldalán az AUTARK Kft-től a Szécsi tanyán keresztül a Sánta tanyáig.

- A Mentőhelikopter Állomás, az Épületfa Bt. és a repülőtér körzetében.

- A Bereklapos zártkertek területén, a Nagyvölgy csatorna melletti lefolyástalan terület.

- A Bereklaposon - a volt Kontra tó helyén - a Sári gáttól északra. A terület legmélyebb pontja a Bereklapos tanya 52. (az ún. Locskai tanya).

- A Mentettrét városrész gyakorlatilag teljes területe.

- A Soós dűlőt keresztező volt holt meder területe, a Németh-Szabó dűlőtől a Kunszentmártoni útig.

- Az Iskola dűlő két oldalán, annak a Fábiánsebestyéni út felé eső harmadán - különösen a Nagynyomás 95. lakott tanya körül.

- A Fábiánsebestyéni út mindkét oldalán a Tornyai teleptől az 1-0-0 jelű, Szent-László telepi öntöző főcsatornáig, legmélyebb pontján az ún. Király tanyával.

- A Fábiánsebestyéni út, a Kórógy ér és a Fertő tó közötti terület - különösen az itt lévő juhászatok környéke.

- A Magyartés rész belterületet határoló keleti oldali aszfaltút (amely a 45122 jelű állami közút két Magyartési ágát köti össze) illetve az útárok és járda mellett, a Sporttér 1. és a Magyartési utca 28., 30. és 32. közötti területen alakult ki mintegy 2000 m² területen belvíz elöntés.

A külterületen további mintegy 10.000 ha terület elöntött és további kb. 10.000 ha terület járhatatlan.

A város tulajdonában jelenleg a jó állapotú belterületi csapadékvíz csatorna hálózat mellett, a Nagyvölgy csatorna kurcai torkolatában lévő belvízátemelő és a mentettréti belvízátemelő átemelő van (üzemeltető a Szentes Városellátó Nonprofit Kft.). Ezek jelenleg nem üzemelnek, mert a Kurca jelenlegi igen alacsony vízszintjénél gravitációs vízbevezetés történik.

A Szentes Városellátó Nonprofit Kft., mint a belterületen illetékes önkormányzati belvízvédelmi intézmény, jelenleg a következő munkákat végzi (ezek egy részét külterületen):

- Közmunkás állományával folyamatos takarítást végez a Nagyvölgy csatornán illetve eseti beavatkozásokat a szükséges városi helyeken.

- Rendezte és mélyítette a Vasvári Pál utcai gyűjtőárkot a Nagyvölgy csatorna végszelvényéig. Ezzel mintegy 40 cm-rel süllyesztette a belvízszintet az északi vasúti elágazás térségében. Folyamatosan ellenőrzi az elvezető árok vízelvezető képességét.

- Megépítette a Soós dűlői vízelvezető rendszer első szakaszát, a megkötött szerződés szerint.

A vízelvezetés folyamatos. Ennek ellenére a belvízszint olyan magas, hogy a második szakaszt nem lehet kivitelezni.

- A Mágocsi út észak-keleti oldalán rendezte a vízelvezető árkot. A dél-nyugati oldalán új lefolyási utat nyit útkeresztezéssel az AUTARK Kft-től a Szécsi tanyáig.

- A Vásárhelyi út Mentőhelikopter Állomásig tartó részén rendezték a vízelvezető árkok állapotát. A szükséges hozzájárulások beszerzését követően elhelyezik a Mentőhelikopter Állomás bejárájába az onnan hiányzó átereszt, amit a fenntartó évek óta nem tetetett meg és nem is járult hozzá az elvégzéséhez.

További intézkedések:

- A Bereklapos 52. számú, ún. Locskai-Göbolyös tanya és a hozzá tartozó területek a Sári gát

közelében, a volt Kontra tó mélypontján találhatóak. A meglévő belvízcsatorna hálózat fenékvonala nem teszi lehetővé a belvíz teljes levezetését, de nem teszi ezt lehetővé az elvezető főmű Kontra csatorna tovább már nem bővíthető kapacitása sem. A környező művek indokolt szintű karban tartása megtörtént. Ezeket a Szentés és Környéke Vízgazdálkodási Társulat végezte el.

- A Fábiansebestyeni út, a Kórógy ér és a Fertő tó közötti területen lévő Szentmihályi főcsatorna - beleértve a földutak átereszeit is - karbantartását elvégeztette az ATIVIZIG, biztosítva a lehetséges vízelvezetést a Kórógy érbe.

- A Fábíáni út menti ún. „Bazsó-Lénárt csatorna oldalág” (ennek kiöntése árasztotta el a Szent-László Tanya 4. alatti ún. Király tanyát) véget ér a Szent László 1-0-0 öntöző főcsatornánál. Az öntöző csatorna másik oldalán, a Rontó érig tartó és abba belekötő csatorna pedig az állami közút tartozéka (önálló helyrajzi szám nélkül). Ennek egy eredménye az, hogy fel sem merült bujtató műtárgy létesítése az öntöző csatorna alatt és így a belvíz nem vezethető le a Kórógy érbe. Szentés Város Önkormányzata ebben az ügyben nem járhat el. Ez az ATIVIZIG és a Szentés és Környéke Vízgazdálkodási Társulat feladata. A Polgármester Úr ebben az ügyben - sokszori egyeztetést követően - levélben kereste meg Kozák Péter ATIVIZIG igazgatót.

- Az Iskola dűlői elöntések új árok megnyitásával csökkenthetők az indokolt helyeken, magántulajdonú földek keresztezésével és magántulajdonban lévő belvízcsatornába való bekötéssel. Ehhez sem a hatóságok, sem a tulajdonosok nem járultak hozzá és erre, a vonatkozó jogszabályok sem adnak lehetőséget az Önkormányzatnak.

- A Magyartés rész belterületen kialakult elöntés a 45122 jelű állami közút észak-keleti oldalán lévő útárokban vezethető el a Magyartési belvíz főcsatornába.

A Szentés Városellátó NKft. munka- és költségbecslése szerint a szükséges munkák elvégzése bruttó 900 e. Ft kerülne. Ezt azonban meg kell előznie egy erre vonatkozó engedélyezési eljárásnak, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. engedélyének beszerzésére.

- A Nagyvölgy csatorna vízjogi engedélyezési okiratban foglalt feladata a rákötött jelenlegi hálózat vizeinek elvezetése. Ez a hálózat, csak abban az esetben bővíthető, ha növelésre kerül a Nagyvölgy csatorna elvezető képessége illetve újabb tározó létesül rajta.

A Nagyvölgy csatorna jellemző működési módja az volt, hogy a víz gravitációsan folyt be a Kurcába és a 3 db 330 l/perces teljesítményű szivattyúra, csak kiegészítő jelleggel volt szükség. A feladatellátás biztonságát a megváltozott csapadék viszonyok és az csökkentette, hogy ezek a szivattyúk és az elektronikájuk elavultak.

A felújításra az ECODAN Kft. készített javaslatot 43.176.500.- Ft + ÁFA= 54.834.155.- Ft értékben. A javaslat növeli az átemelő kapacitását is.

Az elvezető kapacitás további bővítése érdekében SZEVIK-KÖR Kft. dolgozott ki javaslatot, két további létesítményre:

- A HUNGERIT Zrt. melletti nyílt Nagyvölgy mederszakasz zárttá való átépítése, 30.590.000.- Ft + ÁFA= 38.849.300.- Ft értékben.

- Esésnövelő átemelő kialakítása a Szeder I. u. végén vagy a Korsós sornál, 270 l/perces szivattyú esetén, 20.430.000.- Ft + ÁFA= 25.946.100.- Ft értékben.

A javasolt fejlesztések összértéke bruttó 119.629.555.- Ft, kerekítve 120 MFt.

A védekezés további problémái:

- A mai napig nem zárult le az ATIVIZIG által képviselt Magyar Állam, valamint a Szentés és Környéke Vízgazdálkodási Társulat jogi-pénzügyi vitája. Emiatt a Társulatnak jogi értelemben ugyan már át kellett adnia a társulati belvízcsatornákat, de az állam - képviselőjében az ATIVIZIG - nem vette át azokat tulajdonba illetve üzemeltetésre.

Tisztázatlan az, hogy kit terhel ilyen körülmények között a védekezés kötelezettsége és költsége.

- Az Önkormányzatnak át kellett adnia a tulajdonában lévő külterületi belvízcsatornákat a Társulatnak üzemeltetésre, miközben annak sorsa teljes mértékben bizonytalan és nem kap állami támogatást a védekezésre sem.

Közben az Önkormányzat sikerrel ajánlotta fel a Magyar Államnak a kifejezetten belvizes

A védekezés további problémái:

- A mai napig nem zárult le az ATIVIZIG által képviselt Magyar Állam, valamint a Szentes és Környéke Vízgazdálkodási Társulat jogi-pénzügyi vitája. Emiatt a Társulatnak jogi értelemben ugyan már át kellett adnia a társulati belvízcsatornákat, de az állam - képviselőjében az ATIVIZIG - nem vette át azokat tulajdonba illetve üzemeltetésre.

Tisztázatlan az, hogy kit terhel ilyen körülmények között a védekezés kötelezettsége és költsége.

- Az Önkormányzatnak át kellett adnia a tulajdonában lévő külterületi belvízcsatornákat a Társulatnak üzemeltetésre, miközben annak sorsa teljes mértékben bizonytalan és nem kap állami támogatást a védekezésre sem.

Közben az Önkormányzat sikerrel ajánlotta fel a Magyar Államnak a kifejezetten belvizes területein lévő, rendezett státuszú belvízcsatornáit üzemeltetésre és fenntartásra, de ezeket az ATIVIZIG a mai napig nem vette át.

Az, hogy ezeken az átvétel után kinek a kötelessége lesz védekezni, az nem kellően tisztázott.

(Az üzemeltetésre, fenntartásra átvételre nem kerülő csatornák esetében megmarad a Társulat üzemeltetési kötelezettsége, de a védekezés költségei fedezésének ügye itt sem tisztázott.)

Szentes, 2015. január 26.

Korom Pál
vízmérnök
vezető főtanácsos